

Pritisk Madžarov na Čehoslovaško - Kardinalov odgovor

Nevarnost obstoji, da utegne Ogrska z oboroženo silo nastopiti proti Čehoslovaški. — Propaganda ogrskih narodnih socializmov proti vladi in proti Čehoslovaški. — Upanje, da bo Hitler posredoval za mirno poravnavo.

Budapest, Ogrska. — Po razpravi med ogrsko in čehoslovaško vlado sicer niso dočela ukinjena, vendar pa, kolikor se more soditi iz dosedanjih rezultatov, je dvomljivo, da bi prinesli kake uspehe in zato je nevarnost, da se bodo Madžari skušali pri poravnavanju spora poslužiti oborožene sile, večja kot kdaj prej.

Nevarnost obstoji zlasti vsled tega, ker so močne sile narodnih socializmov v notranjini Madžarske na intenzivnem delu v propagandi proti vladi, in pod tem pritiskom utegne biti vlada prisiljena, da z nastopom proti Čehoslovaški pomiri to uporniško nezadovoljnost. Narodni socialisti namreč očitajo vladi, da je zamudila pravi trenotek, ko ni tedaj, ko je bilo splošno razkošanje Čehoslovaške v teku, istočasno z nemško in poljsko armado vkorakala v Čehoslovaško in zasedla ozemlje, o katerem trdijo Madžari, da je njihovo in da jim je bilo v mirovnih pogodbah po krivici vzeto. Kako daleč je že napredovala ta notranja propaganda, se je razvidelo zadnjo nedeljo iz pouličnih demonstracij, ki so se vprizorile po skoraj vseh ogrskih mestih in v katerih so udeleženci kričali po takojšnji zasedbi ozemlja, o katerem trdijo, da je pretežno madžarsko.

Utegne se torej zgoditi, da bo vlada v resnici posegla po skrajnem sredstvu, po orožju, in, kakor neuradna poročila trdijo, je poslala Čehoslovaški ponovni ultimatum, in sicer, da ima ta do te srede zapustiti zahtevano ozemlje. Vendar pa obstoja upanje, da bo prišlo do poravnave brez konflikta, toda zgodilo se bo to v prvi vrsti na posredovanje Hitlerja. Zanimivo je, da Čehoslovaška, zlasti pa še Slovaška sama, gleda na tega svojega bivšega sovražnika zdaj kot na svojega zaščitnika, od katerega pričakuje, da jo bo obvaroval pred Madžari in istočasno tudi pred Poljaki. Iz diplomatskih krogov se trdi, da je Hitler v resnici že nastopil in da je priporočal Čehoslovaški, naj odda Ogrski 66 odstotkov tega, kar ta zahteva.

MORILEC LJUBIMCA SVOJE ŽENE OPROŠČEN
Chicago, Ill. — Po petdnevni porotni obravnavi, ki se je završila pretekli petek, je porota oprostila 31 letnega Rud. Sikora, kateri je sedel na zatožni klopi zaradi umora, ki ga je izvršil nad ljubimcem svoje žene, Edw. Salomonom. Umor se je izvršil 22. avgusta. V pojasnilu za oprostitev se je načelnik porote izrazil, da je "obtoženec ravnal po naravi, po katerem se ima varovati svetost ameriških domov". Državni pravnik pa je nasprotno izrazil drugačno mnenje, namreč: "Ako te tvoje žena zapusti, je razporek zakonito sredstvo." Sikorova žena Margareta, stara 22 let,

NOV NAČRT ZA PALESTINO

Načrt za razdelitev v tri pokrajine zavržen.

Jeruzalem, Palestina. — Medtem, ko je Anglija poslala novo vojaško ojačenje v Palestino, da zaduši uporniško gibanje med Arabci, pa govore poročila, da bodo Angleži kljub temu napravili diplomatski umik napram Arabcem, in sicer v toliko, da bodo ukinili nadaljnje priseljevanje Judov v deželo. Obenem bo tudi zavržen prejšnji načrt, po katerem bi se imela Palestina razdeliti v tri dele, in namerava Anglija vsaj še nekaj let obdržati splošno vrhovno kontrolo nad vsem ozemljem.

RADIO JO REŠIL PRED SAMOUMOROM

Chicago, Ill. — Pred dobrim tednom je bila Mrs. Ida Tadd na tem, da v svojem domu v De Kalb zavzame strup, s katerim se je hotela končati, češ, da so bile domače razmere take, da jih ni mogla več vzdržati, dela pa ni mogla dobiti. V zadnjem trenutku pred namiravanjem usodnim činom pa je slišala na radio, ko je neka mlada mati prosila za delo, da bo mogla vzdrževati svojega otroka. Ta apel je izpremenil njene misli: "Ako ta ženska lahko vzdrži, bom tudi jaz!" in je vrgla strup proč. Zadnji petek je Mrs. Tadd na istem radio programu povedala svoj doživljaj. Prejela je takoj več ponudb za delo. To kaže, da ni nikdar pametno obupati v kakem težkem položaju.

LA GUARDIA KRITIZIRA LEHMANOVO MLAČNOST

Hyde Park, N. Y. — Newyorški župan La Guardia je prišel zadnji petek semkaj na konferenco s predsednikom Rooseveltom in po razgovoru se je napram časnikarjem izrazil, da bo pri volitvah nasprotoval ponovni izvolitvi gvernerja Lehmana, ako ta ne bo jasno prišel na plan z izjavo, da je naklonjen New dealu. Doslej se je Lehman, ki kandidira na demokratski listi, takih izjav izogibal.

USPEHI JAPONSKE

Hongkong. — Brez vsakih posebnih bojov se je japonski armadi, ki prodira od juga, posrečilo zadnji petek zavzeti mesto Kanton. To mesto ji bo služilo kot izhodišče za nadaljnje prodiranje.

se je seznanila s Salomonom v uradu, kjer je bila v službi z njim, in je 9. julija zaradi njegove zapustila svojega moža. Zanimivo je, da je med obravnavo Sikorova tašča, mati njegove žene, pričevala za obtoženca, njegova žena pa proti njemu.

GROŽNJA KARDINALU

Hitler mora biti celo nad Kristusom, zahtevajo naziji.

Hamburg, Nemčija. — Ob nekem nazijskem zborovanju v tukajšnjem mestu zadnji petek je imel govor tudi minister za propagando, P. J. Goebbels, pri čemer je izrazil svarišče dujnajskemu kardinalu Innitzerju, češ, da naj pazi na svoje korake in svoje besede, ter naj se ogiba vsake politike. Goebbels pravi, da so bili naziji razjarjeni vsled tega, ker so se katoličani na javnem trgu na Dunaju upali klicati: "Kristus je naš Führer!" in to ob času, ko je Hitlerjeva armada zasedala sudeške dežele. — Naziji torej očitno postavljajo Hitlerja celo nad Boga.

MESTO SI BO MORALO ZGRADITI JEČO

Disney, Okla. — To malo mestce se je doslej ponašalo s tem, da nima nobene ječe, kar je bržkone pri marsikomu napravilo vtis, da ni v mestu nikakih kršilcev postav. To pa ni res, marveč mesto si je pomagalo na druge načine, ki pa so dišali po barbarizmu, in jih bo moralo zato odpraviti. Jettike so namreč privezovali k drevesu, ali jih vklepali v verige, ali jih mučili na druge podobne načine. Posegle pa so zdaj vmes državne oblasti in ukazale, da se mora to prakticiranje nehati.

ORGEL NI MOGEL SLIŠATI

Chicago, Ill. — Wm. Hoepner, ki živi na 3326 N. Whipple st., ni mogel poslušati orgel, ki so igrale v cerkvi, katera leži poleg njegove hiše. Tako je k odprtemu oknu postavil radio in ga odprl, da je iz njega rjulo na ves glas, češ, da bo ljudem v cerkvi "dal okusiti njih lastne medicine". Prišel je vsled tega na sodišče in sodnik se z njegovimi "medicini" ni strinjal ter ga je obsojil na \$50 globe.

ZAHTEVA MONARHIJO ZA FRANCIJO

Pariz, Francija. — Comte de Paris, 30 letni sin vojvoda Guise, ki se še vedno smatra legalnim kraljem Francije, se je zadnji petek s privatnim aeroplanom vthotapil iz Belgije na Francosko in tukaj je odločno povdaril, da se ima v državi zopet upostaviti monarhija. Domneva se, da je to začetek njegove tozadevne propagande. Oba, oče in sin, sta v pregnanstvu in ne smeta stopiti na francoska tla.

PO KAT. SVETU

Dunaj. — Cerkevni krogi so se pretekli petek izrazili, da je bilo tekom zadnjih dni v raznih dunajskih distriktih napadenih več katoliških cerkva in župnij od mladih nazijev. Tako so v neki cerkvi razbili dva kipa.

New Orleans, La. — Tekom evharističnega kongresa, ki se je vršil, kakor že poročano, zadnji teden, je prispelo v to mesto do 300.000 romarjev iz raznih krajev. V četrtki se je vršila veličastna zaključna procesija.

Lucerne, Švica. — Papež Pij XI. in ne Mussolini bo zapisan v zgodovini kot največji Italijan sedanjih časov. Ta izjava je prišla ne od kakega katoličana, marveč od Juda, namreč pisatelja H. Bernsteina, ki jo je podal v nekem tukajšnjem katoliškem časopisu.

Richmond. — Veliko delo, ki ga vrši društvo sv. Vincenca Pavlanskega, je opisal njega predsednik, Gillespie, na nedavni letni seji. Tekom enega leta je društvo porabilo okrog treh milijonov dolarjev v dobrotelne svrhe, s čimer je nudilo pomoč 379.087 osebam.

ZA UČENJE NI NIKDAR PREPOZNO

St. Louis, Mo. — Evangeljski pastor F. W. Fischer je končno pričel do spoznanja, da potrebuje več izobrazbe. Mož je prišel iz Nemčije pred 32 leti in ima zdaj 57 let. Njegova starost pa ga ne ovira,

ZAVRAČA OBDOLEŽBE

Kardinal Innitzer zavrnil kot neresnična razna obdolževanja nazijev proti njemu.

Dunaj. — Zadnjo nedeljo se je po vseh tukajšnjih katoliških cerkvah prečital pastirski list, ki ga je izdal kardinal Innitzer, v katerem je odgovoril na nazijska obdolževanja proti njemu, ki so nedavno vodila celo do dejanskih demonstracij.

V listu omenja kardinal, da so avstrijski škofje podpisali 18. marca znani proglas, s katerim so izrekli svojo vdanost do Nemčije in do Hitlerja, v najboljši veri in z namenom, da se bo moglo priti do prijateljskega sporazuma med cerkvenimi in državnimi oblastmi. Žalibog pa so pozneje odredbe bile takega značaja, da je katoliško ljudstvo čutilo, da so jim bile vsiljene. Ta kardinalova pripomba se nanaša, kakor se domneva, na odredbe, po katerih so bile razpuščene cerkvene šole in je bila prisiljena uvedena civilna poroka.

Dalje je kardinal povdaril, da ni niti z eno besedico napadel Hitlerja v svojem govoru 7. oktobra, še manj pa, da bi bil ščunjal v kakemu sovražstvu proti njemu, ali proti državi, ali proti nazijski stranki. Naziji so te obdolžitve razširili o njem, kar je vodilo pozneje do znanega napada na kardinalovo palačo.

Končno se je kardinal izrazil, da razumeva zgodovinsko važnost zasedbe sudeških pokrajin in je istočasno z drugimi nemškimi kardinali izrazil svojo zahvalo Hitlerju zaradi tega njegovega koraka, ter zaključil, da kot katoličan vestno izpolnjuje svoje dolžnosti do države, toda kot škof je pa zaprišežen tudi k dolžnostim napram cerkvi.

da bi ne sledil svojim ambicijam, in tako se je nedavno vpisal na washingtonsko univerzo. Je oženjen in ima tri otroke.

Iz Jugoslavije

V Sloveniji je devetdeset tekstilnih podjetij, ki zaposlujejo okoli šestnajst tisoč delavcev in delavk, ki pa v veliki večini niso organizirani, kar delavstvu ni posebno v prid. — Smrtna kosa in drugo.

Tekstilno delavstvo in njegov položaj

Ljubljana, 30. sept. — Tekstilna industrija se je pri nas razvila šele po vojni. Vendar imamo že danes v Sloveniji 90 tekstilnih podjetij, ki zaposlujejo okoli 16.000 delavcev in delavk.

Položaj teh delavcev in delavk je v primeru z drugimi strokami skrajno slab. Za te najrevnejše se sedaj posebno zanima naša katoliška strokovna organizacija Zveza združenih delavcev. Dokler mlade in agilne ZZZ še ni bilo, so razne druge strokovne organizacije, zlasti marksistične, smatrale težko gmetno stanje tekstilnega delavstva za dobrodošlo pripravo za dosego svojih temnih ciljev. Pred dvema letoma so nagnali delavstvo v stavko, ki je bila že vnaprej obsojena na neuspeh in je zato padlo vse breme neodgovorne socialistično-komunistične strokovne politike na ramena delavstva. Pod vtisom zlomljene stavke je bila dne 23. IX. 1936 sklenjena kolektivna pogodba za tekstilno stroko za večino podjetij v Sloveniji.

Zveze združenih delavcev ob sklepanju kolektivne pogodbe še ni bilo, zato pogodbe tudi ni podpisala. Vedno bolj se sedaj kažejo pomanjkljivosti tiste pogodbe, ki je bila sklenjena v tako neprimernih okoliščinah in čakajo ZZZ v boju za izboljšanje položaja tekstilnega delavstva težke naloge. Nekatera podjetja se namreč skušajo na vse načine izogniti veljavnim zakonskim predpisom in nočejo dosledno izvajati pogodbe, na katero so določeni osemurni delavnik se ne izvaja natančno, povsem pa vlada zmehda pri doseganju pristanka delavstva in plačevanju za nadurno delo.

ZZZ zastopa stališče, da se vsi zapovedani prazniki praznujejo in plačujejo in da sme delavstvo ob praznikih le v izredno nujnih primerih pristati za nadurno delo, ki pa se mora plačevati s 100 odstotnim prebitkom. Nadalje se bori ZZZ za zvišanje plače tekstilcev, ker te ne ustrezajo današnjim razmeram in je ZZZ načelno za urne plače in proti sistemu premij in akordnih plač. ZZZ stremi tudi za tem, da se določbe obrtnega zakona upoštevajo brez pridržka in se vsi delovni pogoji uredijo in točno fiksirajo.

Iz delovanja Zveze združenih delavcev je razvidno, da ta mlada strokovna organizacija slovenskega delavstva zastavlja vse svoje sile, da zbere množico tekstilcev, od katerih je doslej organiziranih komaj 2000 v svoji stanovski organizaciji, in ji izvojuje izboljšanje svojega težkega položaja z resnim strokovnim delom, ki je usmerjeno k temu, da se ob-

stoječa kolektivna pogodba točno izvaja, da bo razširjena na vsa podjetja oziroma delavstvo tekstilne industrije v Sloveniji ter da si tekstilno delavstvo na teh temeljih pribori zboljšano, čisto in razmeram primerno kolektivno pogodbo.

Huda nesreča

Jesenice, 30. sept. — Policijski uradnik Šlemic se je na službenem potovanju vozil z motornim kolesom po Gorenjskem, z njim se je peljal še uradnik iz Ljubljane. Na ovinku blizu postaje Gozd-Martuljak sta vozila za avtobusom, ki je puščal za seboj oblak prahu in tako zadela v betonski drog. Oba je vrglo z vozila, da sta nezavestna obležala na železniških tračnicah. Na srečo je kmalu privozil mimo jeseniški teksi, ki je nesrečno pobral. To je bila gotova rešitev za oba, kajti komaj par minut za tem, je privozil vlak, ki bi ju gotovo povozil do smrti.

Lepa starost

Pred kratkim je dopolnil 80 letnico svojega rojstva Andrej Podboj, po domače Cene, v Ribnici na Dolenjskem. Slavljenec izhaja iz stare ugledne ribniške rodovine Podbojev, ki je dala Slovincem že nekaj pomembnih javnih delavcev.

Smrtna kosa

V Izlakah je 1. oktobra umrl g. Valentin Majar. Pokojni je bil rojen leta 1851 v Dolu pri Ljubljani, v mašnika je bil posvečen leta 1876. V frančiškanski red je stopil 1. 1871 in je kot redovnik p. Hrisogon deloval v Nazaretu na Štajerskem, v Samoboru, v Klanjcu, Karlovcu, na Trsatu in v Pazinu v Istri. Kot svetni duhovnik je bil dolgo let župni upravitelj v Skitci v Istri, kjer je bil tudi upokojen ter je leta 1911 prišel v Izlake. Bil je plodovit cerkveni prevajalec in je sestavil tudi več molitvenikov.

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo po dnevnem kursu in so dostavljene prejemnikom brez vsakega odbitka na dom potom pošte. Včeraj so bile naše cene:

V. Jugoslavijo:	V Italijo:
Za: Din:	Za: Lit:
\$ 2.55..... 100	\$ 6.50..... 100
\$ 5.00..... 200	\$ 12.25..... 200
\$ 7.20..... 300	\$ 30.00..... 500
\$ 10.00..... 420	\$ 57.00..... 1000
\$ 11.65..... 500	\$ 112.50..... 2000
\$ 23.00..... 1000	\$ 167.50..... 3000

Pri večjih svotah poseben popust
Za izplačila v dolbrjih:
Za \$ 5.00 pošljite \$ 5.75
Za \$ 10.00 pošljite \$ 10.85
Za \$ 25.00 pošljite \$ 26.00

Vsa pisma pošljite na:
JOHN JERICHER
1849 West Cermak Road
CHICAGO, ILL.

V spremstvu tankov in strojin je poljsko vojaštvo vkorakalo v pokrajino Tješin, katero je bila Čehoslovaška prisiljena odstopiti Poljski. Slika kaže prizor v mestu Tješinu, prestolici ozemlja z istim imenom.

Amerikanski Slovenec

Prva in najstarejša slovenska
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj,
deljov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamična številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti depozirani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do četrtke dopolne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Politika in volitve

V torek dne 8. novembra bomo imeli v Združenih državah zopet važne volitve. Ameriški volilci bomo izvolili vse poslance za zvezni kongres in eno tretjino zveznih senatorjev. Kongresniki, ali poslanci, ki zastopajo svoja kongresna okrožja v zveznem kongresu, so izvoljeni od ljudstva vsake dve leti. Senatorji pa so voljeni za dobo šest let, a so voljeni tako, da je vsake dve leti izvoljena ena tretjina senatorjev.

Poleg teh kandidira večje število raznih javnih uradnikov v vsaki državi, v okrajih, mestih, itd. Zelo važne volitve.

Ob času primarnih volitev spomladi in med letom, potem katerih so volilci nominirali ali izbirali končne kandidate za te jesenske volitve so bile po več krajih dežele zelo vroče. Po mnogih državah je bil ta boj za nominacije tako oster, da je segal tja v Belo hišo v Washington. Zakaj? So razlogi. Administraciji, ki izvaja, kakor znano velikanski socialni preobrat ni vse eno, kaksi poslanci in senatorji bodo dospeli po volitvah v Washington. Velik boj je vladal med zagovorniki "New Deala" in njegovimi protivniki. So mnogi v demokratski stranki, ki ne soglašajo z novotarijami "New Deala" in kritizirajo predsednika in vso administracijo radi tega. Tem z vso paro sekundirajo republikanci in tako prihajajo ovire na pota, po katerih hodi sedanja administracija. Tako so nekateri kandidati ob primarnih volitvah prejeli podporo in priporočilo od strani nekaterih administracijskih uradnikov in krika in vika vsled tega ni bilo nič koliko. Zabavlja se še sedaj, da je Roosevelt posegal v državne in lokalne politične boje. Dolžili so ga, da potom raznih načelnikov vladnih ustanov kot WPA itd. diktira volilecem, katere kandidate morajo voliti itd. Vse je mogoče in marsikaj se ob času volitev res dogodi in pripeti. Republikanci in lastni demokratski protivniki administracije in raznih načrtov "New Deala" so pa tudi poskusili vse kar se je dalo, da bi spravili na volilne liste take kandidate, da bi potem v Washingtonu zavirali program "New Deala". Tak je politika. Ti mene, ali jaz tebe.

Zdaj 8. novembra bodo končne volitve. Zdaj bo borba med strankami. Primarne volitve so takega značaja, da se izbira kandidate iz lastnih strankinih vrst. Zdaj končne volitve pa takega, da gre boj za zmago med strankami. Zdaj bodo zmagali, oziroma izvoljeni tisti kandidati, ki bodo prejeli večino glasov.

Od teh letošnjih volitev je mnogo odvisen celoten program sedanje administracije. Za slučaj, da bo izvoljen kongres, v katerem bo sedela večina, ki bo prijazna in soglašala z programom "New Deala", tedaj bo administracija lahko izvajala še naprej svoj program. Ako ne in pride v kongresno zbornico večina, ki bo protivna programu administracije, tedaj bo prihodnje dve leti vladal v Washingtonu velik zastoj. Karkoli bo prišlo pred kongres in senat bo samo kreg in prepir. Kritike bo dovolj, kake aktivnosti malo. Treba bo čakati do prihodnjih narodnih volitev leta 1940.

Gospodarske razmere v deželi so še vedno slabe. Ni so slabe radi tega, da bi manjkalo v deželi denarja. Denarja leži na bilijone po zavodih, samo nihče ga ne spusti v obtok. Kredita ni nobenega. Tisti, ki bi radi obratovali, to so mali in srednji podjetniki, ne dobe kredita od veleza vodov, kjer držijo denar pod svojim ključem iz razloga, da se ne splača investiranje radi previsokih davkov, radi preniknih obresti, itd. Ugovarjajo prestrogi vladni kontroli in vsemu. Koncem konca vsled takega postopanja vse stoji v zastoji. Te vrste politika onih, ki kraljujejo nad denarjem in krediti v deželi pa ni ničesar drugega, kakor le opozicija proti vladi, ki hoče na svoje načine, ki jih je uvedla tekom zadnjih šest let svojega uradovanja, da izboljša socialno stanje v deželi. Da poskrbi za starostno pokojnino, za zavarovalnino proti brezposelnosti in da omeji kolikor mogoče brezposelnost v deželi. Opozicija od strani industrijalcev in velefinančnikov je pač proti Rooseveltovi administraciji iz razlogov, ker z novimi zakoni se počasi in polagoma razdeljuje bogastvo dežele na

način, da se z obdavčenjem kapitala in profita počasi zbirajo skladi za starostne pokojnine, za druge razne podpore v času brezposelnosti itd. Industrijalci in velefinančniki so pač take vrste ljudje, da verujejo v neko gotovost. Verujejo le v jamčne investicije, ki morajo donosati dohodek točno po proračunih, drugače jim ne verujejo. Ker tega vsega ni, drže kredite in denar v svojih žakljih in ker kreditov zmanjka, logično temu industrija, ki bi rada obratovala stoji, z njo vred pa stoji tudi milijone brezposelnih na cestah brez vsakega zaslužka in dela. Tak je položaj.

Več aktivnosti bo v deželi pričakovati, če pride večina administraciji naklonjena v Washington. Kajti če pride opozicija v večini, bo to slabo. V vozu bomo imeli dva konja, eden bo vlekel naprej, drugi nazaj. Od takega sodelovanja pa že ve vsak v naprej, kaj ima za pričakovati.

ŠE MALO O ZLATI MAŠI REV. SIMON LAMPE- TA Chicago, Ill.

Prav lepo so opisali č. g. Rt. Rev. J. J. Oman slovesnost zlate maše č. g. Rev. Simon Lampe-
ta. Bilo je užitek prebirati njihov članek. Tudi v Glasilu KSKJ smo čitali življenjski jubilej. Ker pa so zlatomašniške slavnosti kaj redke še med nami ameriški Slovenci, zato se mi ne uvidi preobširno če tudi jaz, ki sem se skupno s Mrs. Z. Petrovic iz Chicaga udeležila te redke slavnosti, malo opišem utise, ki sve jih dobi-
le, ko sve se mudile 4. oktobra v Red Lake, Minn.

Naš jubilar, Rev. Simon Lampe so ta dan praznovali kar dvojni jubilej: zlatomašniški in petdesetletni njihov obstanka med Indijanci. — Vse okrog cerkvice smo videli za ta dan okinčano z drevjem in tudi notranjost cerkve je bila ozaljšana le z lepoto naravnega jesenskega grmičevja, ki je dajalo v svojih pestrh zelenih, rumenih in rdečih barvah kar izredno lepoto cerkvi. Ob pol 10. pri so pričeli prihajati ljudje v cerkev: č. g. duhovniki, č. sestre, in pa laiki in izvezni naju Sloveč, vsi Indijanci. Ob 10. uri se je začela procesija pomikati iz župnišča v cerkev. Bili so najprej oltarni strežniki, kakih 20 po številu, ki so prišli s svetim Razpelom in gorečimi svečami, takoj za tem so prišli Rt. Rev. John J. Oman, kanonik v slavnostnem oblačilu, sledilo jim še mnogo drugih duhovnikov, prišlo je šest fantov z manjšimi banderami, nato nevesta s tovaršicami; nevesta je nosila blazinico, mislim z zlatim križcem. Imela je na glavi tri do štiri jarde dolg pajčolan, katerega sta zadaj nosila dva majhna Indijanca. Za temi so pa prišli č. g. zlatomašnik, Rev. Simon Lampe, ki pa so bili tako čvrsto pokončni in čili, izgledali so bolj ko belolasi gen. Radecki, kot pa 75 letni starček.

Darovala se je slavnostna sv. maša. Imena pridigarja ne vem, vendar, povdarjal je govornik, da enake slavnosti se ne dogajajo pogostoma. Poydarjal je težave misijonarja-zlatomaš-

nika, ki je nič kolikrat daroval sv. mašo pod milim nebom, v puščavi, kjer ga je le Bog videl in ga varoval pred nesrečami. Kolikokrat tudi, ko je noč prišla, ni vedel kam bo glavo položil, saj bil je sredi puščave, med še neuljudnimi Indijanci. Besede govornika so šle vsem do srca.

Po maši je bil banket, katerega se je udeležila vsa častita duhovščina, približno 50 po številu, častite sestre, in drugi gostje. Mize so bile bogato obložene, tudi jelena ni manjkalo, ki se je meni kaj dopadel. Ob 2. uri so se začele predstave, po mojem mnenju so se Indijanci, vsi, stari in mladi kaj postavili.

Dali so tudi dar gospodu zlatomašniku, za katerega so se č. g. Lampe zahvalili. Tudi so izrekli zahvalo vsem udeležencem in temu je sledila zahvalna pesem v indijanskem narečju. Najbolj se je razlegal glas slavljence. Videla sem, kako verno so tu č. g. Oman poslušali, a med indijanskim govorom č. g. S. Lampe pa naš kanonik, č. g. Oman niti z očmi niso trenili, ne bila bi iznenađena, če so se naš kanonik kaj čipevskega jezika naučili med govorom. Saj pa tudi res gospod Lampe govori indijansko narečje kakor jaz slovensko. Videle smo tudi, kako veliko spoštovanje uživajo zlatomašniki pri Indijancih. Na njih zlate maše dan, 4. oktobra, bilo je to na torek, vendar je ta dan vsa tamkajšnja okolica praznovala kot praznik. Tudi iz javnih šol od daleč stran se je pripeljalo dva avtobusa otrok.

Kar je tudi obudilo najino pozornost je — ko smo po maši videli bolj priletne Indijanke, ko so se vstopile pred cerkvijo, kakor n. pr. v starem kraju naši moški, imele so tobačne v rokah, pipe v ustih in kadile, kakšen da je bil pa tobak, tega pa ne vem. Sicer to je čisto navada med Indijankami. Pozneje smo tudi videle na cesti Indijanko s pipo v ustih in žago v roki. Občudovala sem tudi otroke, ko so v šoli, katero č. g. Lampe oskrbujejo s pomočjo č. sester. Imajo v šoli čez sto otrok, za katere se skrbi tudi za hrano in stanovanje. Dekliška stanovanja so

kak blok stran od deškega, te so kar pri sestrah. Imajo lepo čas odmerjen za učenje, igranje in tudi za delo. Zadržijo se vsi otroci tako lepo, bile smo tam pet dni, pa je bilo res veselje opazovati te ubogljive otroke; imajo lep red, po dva in dva skupaj, ko gredo k mizi za obed, nič govorenja, le molili so pred jedjo in za vsako stvar, ki so jo želeli imeti z mize, so lepo, uljudno poprosili. — Zjutraj vstajajo ob 6. uri, ob sedmih imajo sv. mašo, med katero molijo rožni venec. Tu sem še posebno opazila, kako lepo so se zadržali, nihče se ni nikamor ozrl; tu tudi ni mater, ki bi milovale svoje "bebičke", kako zgodaj da morajo ustajati; vsaj pa ta zgodna ura jim gotovo nič ne škoduje ker so vsi otroci tako čvrsti in zdravi. — Po maši imajo za zajutrek navadno oatmeal, mleko ali kavo. Nikdar v vseh teh dnevih nismo videle, da bi bilo kateremu otroku potreba dvakrat ukazati. Tam so nemške sestre-učiteljice. Vseh je 14 sestra, katerim je vsaki svoje delo odločeno. Stiri so v šoli, tri so v kuhinji, nekaj jih uči deklice šivati in druga ročna dela, ena peče kruh, ena pere, ena pa za vse na okrog dela, kjer je kaj treba. Ta zna rabiti kladivo in tudi "renč"; tudi starejše dekleta-učenke pomagajo pri delu. Toliko število ljudi vzdržavati ni lahka stvar, posebno ker ni gmotnih dohodkov. Kolekta pri dveh mašah navadno znaša 2-3 dolarje, drugih kolekta pa ni, ker je revščina med indijanskim narodom.

Krav imajo mislim kakih 30, in ti presneta reč ti, še te so se nama videle tu bolj pametne kot kje drugje. Nimajo nič pastirja, pa krave ne gredo nič nikamor v škodo, a zvečer okrog 5. ure pa kar same pridejo domov k štali in tam čakajo da jim pride kdo odpreti. In šmentana stvar, ti ste ki so molzne, gredo same v hlev, a druge pa tudi same luštno zunaj ostanejo. Imajo 4 kolnje, prašičev ne vem koliko, 10 telet, 3 jelene, katere so jim Indijanci v dar pripeljali.

Videle smo tudi indijansko pokopališče; nekateri Indijanci se še kaj strogo drže svojih šeg. Tu je kaj čudna navada. Napravijo namreč vrh groba malo hišico, kamor sorodniki umrlega nosijo jedila, da bode umrli jedel, da ne bo lačen, kadar gre domov v večno bivališče.

Bolnico smo si tudi ogledale. Tu nam je bilo povedano, da nihče Indijancev nič ne plača, ko se nahaja v bolnici v slučaju bolezni. Belokožci pa morajo vse plačati. — Bile smo tudi pri Red Lake, tam kjer so Father Lautizar zmznili. — Vse povsodi pa se vidi, da tod okrog je Indijancem še popoln gospodar, on stori kar hoče, belokožcu pa ni dovoljeno dosti prostosti.

Gospod Lampe so nam povedali, da najbolj nesrečni v svojem življenju so bili takrat, ko so pogoreli. Ni jim bilo moči drugega rešiti ko sv. zakramente in svoje življenje. Rekli so: Boga sem dejal na prsi pa sem šel naprej toliko časa, da sem prišel do dobrih ljudi tu, ki so mi bili pri volji pomagati. Sedaj

tu — so nadaljevali — trpljenje za obstanek je veliko, vendar — kar zadovoljen se počutim med mojimi Indijanci. Dasi je tem, posebno še moškimi, neka lenost kar prirojena, gospod Lampe se ni preveč ne pritožuje radi tega. Zopet so nam rekli: Jaz sem le vesel, da me je pridna slovenska mati rodila; res da sem bolj malo znan med Slovenci, vendar čitam pa vedno z veseljem slovensko časopisje, vsaj brez tega bi še znal slovenščino pozabiti. Častiti gospod Lampe govore štiri jezike: slovenskega, angleškega, indijanskega in nemškega.

Za kurjavo imajo tam le drva, premoga ni. Če ni na domačem svetu dovolj drv, se morajo pa kupiti. V času ko smo se me mudile tam, je bil svet zelo suh, potrebovali so dežja.

Gospoda zlatomašnika sicer nadleguje neka bolezen v nogah, vendar se ne pritožuje in zaradi njih veselo narave zglejajo bolj 30 letni kakor pa 75 letni. Pa glas za peti, kakšnega imajo. Že pozno v večer, na zlatomašni dan smo slišale oba gospoda z otroci vred peti; kar stene so se stresale in gospod Lampe so se pozneje izrazili, da še nikdar prej kekdaj v svojem življenju niso bili tako veseli, kakor na svoje zlate maše dan. Edino kar jim je kazilo drugače perfektno veselje je bilo, ker se njihova rodna, 80 letna sestra Ana, ki živi v Duluthu, ni mogla zaradi slabega zdravja udeležiti zlate maše. — Kaj naj pa jaz za se rečem? Tudi jaz sem kako vesela in Bogu hvaležna, da me je ohranil pri življenju in zdravju, da sem se na č. g. Lampe povabilo mogla odzvati. — Lepe spomine na to redko slavnost si bom za vedno ohranila v spominu. Dobila sem še druge spominke — darove od indijanskih žena, tudi ti so mi v velikem čislju.

H koncu naj pa še enkrat častitave našemu dvojnemu jubilarju, č. g. Lampetu in Vam življe še mnogo, mnogo čilih, zdravih let med Vašimi, Vam priljubljenimi Indijanci. Živeli še na mnoga leta!

Mary Earle in Sophia Petrovic

RAZNE NOVICE IZ LA SALLE

La Salle, Ill.

Dne 13. oktobra je tukaj umrl rojak Mr. Tomaž Golob. Pogreb pokojnega se je vršil v nedeljo 16. oktobra po katoliškem obredu na pokopališče sv. Vincencija.

Društvo št. 124, JSKJ, slavi svoj 20 letni obstoj in ob enem 40 letnico J. S. K. Jednote. V ta namen se vrši lepa igra "Zupanova Mica". Govornik bo sobrat Jenko N. Rogel. Vse se vrši v Slovenskem narodnem domu popoldne ob 2. uri v nedeljo 30. oktobra. Odbor vabi rojake k slavnosti, ker to bo nekaj, česar že davno ni bilo.

Dne 16. oktobra sta slavila rojaka Mr. in Mrs. Louis Gnidovec 17 letnico zakonskega življenja. Vse jima je želelo, da bi v zdravju in zadovoljnosti učakala še tudi 50 letnico ali zlato poroko.

Našo naselbino je obiskal rojaka.

Dogodki

med Slovenci po
Ameriki

Lepo uspeli koncert

Cleveland, O. — V nedeljo 16. oktobra je priljubljeni cerkveni pevski zbor "Slovenija" fare sv. Lovrenca priredil v Slovenskem narodnem domu na 80. cesti prav zanimiv koncert. Občinstvu, ki je dvorano napolnilo, je program nad vse ugajal in so bili prijetno presenečeni nad dovršenostjo pevske izvajanja ter čistotilo tako zboru, kakor tudi njegovemu pevovalcu, ki je ob enem pesnik in glasbenik, Ivanu Zormanu.

Vest iz domovine

Southview, Pa. — Tukajšnja rojakinja Frances Vehar je nedavno prejela iz stare domovine žalostno vest, da ji je v Završju pri Delnicah umrl brat Ivan Grgovič v starosti 66 let. Zapuščena žena, tri sinove in tri hčere, v Ameriki pa tri sestre.

Vile rojenice

Milwaukee, Wis. — Vile rojenice so se pred kratkim oglašile pri nekaterih slovenskih družinah in jih razveselile z darili. Tako so pri družini Anton Hren Jr. pustile krepkavo prvorojenca. — Pri družini Mr. in Mrs. Leo Teshner pa zdravo hčerko.

Poroka

Lorain, O. — V tukajšnji cerkvi sv. Cirila in Metoda sta se v soboto 15. oktobra poročila Miss Molly Rozanc in Mr. Dean Papp. Nevesta je rojena v Lorainu, ženin pa v Youngstownu, O. — Obilo sreče!

Slovenski odvetnik

Pittsburgh, Pa. — Naša naselbina je pred kratkim dobila prvega slovenskega odvetnika v osebi Mr. Fr. Bolteta, ki je dovršil skušnjo za odvetniški poklic. Frank Bolte je brat prvega in edinega slovenskega zdravnika v Pittsburghu, Dr. J. J. Bolteta.

Smrt pobira

Strabane, Pa. — Tukaj je umrl rojak Andrej Simič v starosti 76 let. Doma je bil iz Studnega pri Postojni na Notranjskem. V Ameriki je živel 46 let in sicer je imel farmo. Zapuščena dva sinova in šest hčera.

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec"!

Jak Mr. Joe Podkrajnik, iz Washingtona, ki je brat Mrs. Joe Kume. Hvala za obisk Joe! — Naš rojak in trgovec Mr. Joe Jenko je dobil te dni nov avtomobil, ki prav lepo in gladko drči po cestah. Želim rojaku vso srečo pri avtomobilskih vožnjah. — Vsem Slovencev prišrčen pozdrav in jim priporočam, da bi se vsi naročili na Amerikanskega Slovenca.

"TARZAN NEUSTRAŠEN"

(69)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Mesec se je počasi vedno bolj pomikal naprej in se zajejal v sonce, kot divja pesast, kot da ga hoče za vedno pozreti. Blizal se je v resnici popolno sončni mrk, kar je zelo redka priklazen tudi v Afriki. — Tarzan je zopet začel: "Tena pada na zemljo, in tace bo vseživljajoče toplote in luči."

— Vsako življenje na zemlji bo nemogoče, vse bo porabljeno in umrlo. Samo jaz vam lahko zopet vrnem sonce." Tako je govoril Tarzan, toda Kagundo se ni hotel podati. Nemil med divjaki je pa naravščal. Nekateri med njimi so se videli nekaj podobnega, toda dosedaj je njihov bog še vedno zmagal.

Niso si pa bili gotovi, če bo zmagal sedaj in prepolnil temo, kajti zadnje čase so doživeli več čudnih reči, zato so postali še bolj nemirni. "Obrni življenje jetnikom," je naenkrat vzdolž krik od spodaj; "pusti, naj nam gozdni vrag zopet da nekaj sonca." Kagundo se je žutil premagane.

Klub temu, da je sedaj carovnik zaslužil, da njegova moč med ljudstvom precej zatemneje, je hotel izdati vlogo zvezne politike. "Poslušal in ukloni se hom volji mojega ljudstva," je kričal: "toda vedite, da se nisem jaz, ampak vi ste se uklonili poveli vraga in zahtevali prostost za jetnike!"

POLZORI
Pogled na številke poleg našega imena. Ako ti je naravnost povedala, obenej jo in pomagaj listu!

Nedeljski kotiček

J. M. Trunk.

PETA NEDELJA V OKTOBRU

"Človeku je namenjeno enkrat umreti". Umrješ, to je dočeno, gotovo, brez vsakega dvoma; kako umrješ, o tem ne več prav ničesar.

Kdaj umrješ? Koliko let boš tedaj štel? Ali si že prekoračil polovico, tri četrtine, devet desetih svojega življenja? "Ne veste ne dneva, ne ure" (Matej, 25, 13).

Kje umrješ? Doma? Na cesti? V cerkvi? V veseli družbi? Na samem, zapuščen, sam? Ničesar ne veš o tem.

Pri katerem opravilu umrješ? V molitvi? Pri delu? Med igro? Ob belem dnevu ali v temni noči? Ko bdiš ali ko spiš? Morda te smrt zasači sredi greha? Vse je negotovo.

Kako umrješ? Ali boš prej bolan? Silovite smrti? Pri kakem požaru? Morda odkod padel in se ubijes? Ali boš umorjen? Ali boš prej sprejel svetostajstva? Ali umrješ brez njih? Ali umrješ nanaglama, ali se

boš dolgo s smrtjo boril? "Nagla in nepredvidena smrt varuj nas, Gospod."

Vse to je tako prikrito, da ni ti najmanjšega o tem ne izveš. Poln si življenja, v cvetu svojih moči, tisočero načrtov imaš, važno mesto zavzemaš, a obdaja te smrt, obkoljen si od nje od vseh strani.

Kolikor toliko veš zopet le eno: Smrt te bo prehitela, zadel te bo, kjer je boš najmanj pričakoval. Sv. pismo pravi: "Glej, pridem kakor tat" (Skriv. razod. 16, 15). "O polnoči pa nastane hrup, glej, zeno gre" (Matej, 25, 6). Ali ne umrje velika večina ljudi tedaj, kadar menijo, da so še daleč od smrti?

Kaj dosledno iz tega sledi? Ne zadostuje, da se pripraviš ali pripravljáš na smrt. Pripravljen moraš biti vedno, vsikdar, vsak trenutek. Ako nisi, si vsak trenutek v strašni nevarnosti.

IZ GORIŠKE, PRIMORJA IN ISTRE

Zidje v Trstu

Zanimivo statistiko sta objavila pred kratkim dva uplivna lista in sicer fašistično glasilo "Il Tevere" in tržaški "Popolo" o zidjih v Trstu. Zanimivo je to pisanje zlasti glede na Mussolinijevе ukrepe proti židovstvu v Italiji, ki so bili izdani skoro ob istem času. Iz tega članka je razvidno, da so židje, ki so pred Mussolinijevimi ukrepi še uživali čast in spoštovanje, na mah, postali nečastjeni. Članek se glasi nekako tako le:

"Ako napravimo kratek sprehod po tržaškem obzorju, našemu povsod na absolutno prevladovanje židovskega elementa."

Žid od očetove strani je bil odstopiški tržaški podežat (Galen), ki ima za ženo dunajsko Zidino; Žid je podpredsednik pokrajinskega sveta korporacij (Segre); Žid je predsednik zveze industrijcev (Sanguinetti); Žid je tudi rektor univerze (Udina) in dober del akademskega senata profesorjev; Žida sta tudi oba podpredsednika Združenih jadranskih ladjedelnic (Modiano in Serge, predsednik pa je posl. Giuntalini); in Žid je tudi svetovalec te družbe (Sacerdoti). Najbolj razširjeni tržaški žid je bil do včeraj v židovskih rokah (Mayer). Židje so ravnatelj Bance Cooperative Giuliane (Cohen) ravnatelj Bance Nazionale del Lavoro (Pollak), lastnika Banca Giuliana (Gattegno), pooblaščen član načelstva Banca Triestina di Credito e Risparmio (Mataja), in nekateri načelniki Casse di Risparmio Triestine.

Žid je glavni zdravnik Tržaškega Lloyda (Castiglioni), vpisan v fašistični stranki in globoko znan kot antifašist.

Banco di Roma poverjuje svojemu zastopstvu židovskim odvetnikom, od katerih nekateri sploh niso vpisani v fašistični stranki in veljajo za antifašiste. Židje so tudi odvetniki Banca Commerciale Italiana, Banca Triestina in Združeni jadranski ladjedelnic (predsednik posl. Giuntalini). Čelo Banca d'Italia in I. R. I. se dasta zastopati po židovskih odvetnikih.

Splošno znano je, da so predsedniki in tri četrtine članov družbe Assicurazioni Generali in Riunione Adriatica di Sicurtà židje. Židovsko rano v Trstu storijo vsi oni (in teh je o-

gromna večina), ki so privrati v Trst pred eno ali največ dvema generacijama iz nemških dežel, iz Poljske, Ogrske in od drugod. O tem prikaže njihovi eksotični priimki, ki so jih spričo površnega in lahkega pristanka oblasti v veliko primerih znali poitalizirati, pri čemur so si čestokrat prilastili slavna imena italijanskih in katoliških družin. Semle spadajo Arnsteini, Goldschmied (sedaj Orefici), Goldbergerji (sedaj Montuori), Kohnerji, Luftschitz (sedaj Ludovisi!!!), Weiszi (sedaj Albani!!!), Hechti, Krebsi (sedaj Crespi), Sternerji (sedaj Montaldi), Klugmanni, Windschachi (sedaj Vinski), Schwefelbergi (sedaj Sulfini), Prochazka, Tolmainerji (sedaj Tolomei), Blau (sedaj Bellaudi), Schönsteini (sedaj Belsasso), itd. itd. Vsi ti židje se pod krinko Italijanov izdajajo za fašiste in patriote najčistejše vode, medtem ko so v svojem srcu vedno ostali Poljaki, Madžari ali Nemci, predvsem pa vedno Židje"

Clankar pravi, da navedeni seznam ni popoln da se pa lahko vsak čas ugotovi in overovi, ter da mora služiti kot podlaga za izvajanja odredb, ki se bodo še izdajale.

"Popolo di Trieste" od svoje strani ugotavlja še posebej, da je v Trstu na državnih šolah najmanj 50 židovskih učiteljev in najmanj 500 židovskih šolskih otrok.

Tako so se znali priseljeni židje prilagoditi razmeram in se udingati politiki, od katere so imeli ogromne koristi. To dovolj jasno pokazuje premeteno žilavost židovstva, ki z ozirom na koristoljublje, vsaj na zunaj pozabi na svoje pokolenje, da začne novo življenje, od katerega ima glavna koristi nazadnje le — židovstvo.

Nesreča na cesti

Mune. — Na cesti ki jo delajo med Munami in Starim selom, sta se težko ponesrečila Ivan Očvčarič in Josip Butkovič, ki sta že delj časa zaposlena pri gradnji te ceste. Delodajalec je nekega dne oba poslal izprazniti neko mino, ki še ni bila eksplodirala. Ko sta mino očistila do polovice, se je mina nenadno užgala in je oba hudo razmesarila po vsem životu, zlasti zgornji del. Butkovič je tudi izbil desno oko.

Trnovsko cerkev popravljajo

Trnovo. — Vaško cerkev sv. Trojice v Trnovem, ki je za žel. progo, nameravajo popraviti. Cerkev je bila vsa povojna leta zelo zanemarjena. Ob prihodu Italijanov, so jo zasedli vojaki, ki so imeli v njej tudi nekaj časa skladišča sira in drugih živil. Cerkev sv. Trojice je trnovska vaška cerkev in samo podružnica farne cerkve sv. Petra. Trnovčani so se že neštetokrat zavzemali za temeljito popravilo in obnovo male cerkvice in zgleđa, da so sedaj to tudi dosegli.

KRATKE NOVICE

Regulacija Mirne. Kakor znano, so pričeli zadnja leta v okviru gradnje velikega istrskega vodovoda meliorirati tudi vso spodnjo dolino Mirne od Motovunske šume do izliva reke v morje. Te dni so napeljavali reko blizu Buzeta v njeno nekdanjo strugo.

Na Banjski planoti so v bližini Levpe tržaški jamarji odkrili veliko prepadno jamo. Po pripravih, ki so trajale že več tednov, so se sredi neke kraške doline spustili v jamo in priplezali v globino 285 metrov. Stene jame, ki se na dnu nekoliko razširi, so gladke in skoraj navpične.

Vojašnica sv. Marka v Gori. — bo, kakor poroča "Gazzettino", povečana. Goriška mestna občina, ki je dolžna staviti erarju na razpolago zemljišča in poslopja za vojašnice, namerava v to svrhu nakupiti še večje zemljišče v neposredni sosesčini vojašnice. Goriški mestni svet je na svoji seji ta nakup že odobril.

V Gorici nameravajo v ulici Montecuoco zgraditi novo šolsko poslopje. Mestna občina bo v ta namen najela posojila 450.000 lir.

Jugoslovanska svobodna cona v tržaški luci. V Trstu so z velikim veseljem sprejeli vest, ki pa do sedaj še ni od nikjer službeno potrjena, po kateri

IGRALKA SE VRNILA

Filmska igralka Greta Garbo, ko se je nedavno vrnila iz Evrope, kjer je preživela deset mesecev počinca.

bo dobila Jugoslavija v Trstu svobodno cono za transport blaga. Nadejajo se, da bo s prometom, ki bo s tem nastal, precej poživela skoraj mrtva tržaška luka, zlasti pa da bo vsaj deloma nadoknadena izguba Avstrije.

Iz ladjedelnic Sv. Marka pri Trstu bodo v kratkem spustili v morje dve veliki ladji za prevoz petroleja ali bencina, ki imata po 8700 reg. ton. V Trzinu pa čaka na splavitev par podmornic, dočim bodo pričeli z gradnjo največje italijanske vojne matične ladje "Roma" s 35.000 tonami.

TO IN ONO IZ DOMOVINE

Dva splavarja je rešil

Na Savi pri Zagrebu sta dva slovenska splavarja po nesreči padla v vodo. Počela sta plavati za splavom in kmalu pričela omahovati. To je videl član društva savskih čuvarjev Branko Buinac, ki se je ravno pripravljaj, da se poroči z najmlajšo sestro Frana Gospodariča, kopalniškega oskrbnika. Branko ni pomišljal, skočil je v čoln, rešil oba splavarja in ju spravil na splav, potem je mirno odšel po nevesto in jo odvedel v cerkev k poroki.

Planinsko kočjo sta oplenila

Orožniki so aretirali očeta in sina Miloša Šnidhoferja, ker sta vlomila v planinsko kočjo pri Sv. Primožu na Veliki Kopici na Pohorju. Odnesele sta jestvine in posteljnino ter druge predmete v skupni vrednosti nad 4000 dinarjev.

Kragulja so ujeli

Gospodinje v litijem okraju so bile zadnje čase v velikih skrbah, ker je neki kragulj le preveč pogostoma obiskoval dvorišča in odnašal kure. Nekega dne se je zakadil na dvorišče pri Tempeljevih na Velikem vrhu in vprico domačih, zasadi kramlje v veliko mastno kokoš ter jo odnesel v bliž-

Velik požar. V Trstu je nastal velik požar, ki je domala uničil skladišče livarne in mehaniških delavnic tvrdke Trevisini & Co. Skladišče je bilo polno lesenih modelov in kalupov ter raznega orodja. Požar, ki je nastal iz doslej še nedognanih razlogov, je trajal vso noč in gasilci so sosednje poslopje, v katerem je bila velika mizarška delavnica tvrdke De Toni, spričo močnega vetra le s težavo obvarovali ognja.

Zanimiv jubilej

Letošnj je jesen je minilo 35 let, odkar je silna poplava divjala po Dravskem polju. Poplava ki jo prištevajo med največje dravske poplave, je bila leta 1903. Takrat je Dra-

Društvo sv. Jožefa št. 53, KSKJ, Waukegan, Ill.

36 leto pri K. S. K. Jednoti.

Seja se vrši vsako drugo nedeljo ob 9:30 zjutraj. — Sprejema vse slovenske katoličane od 16. do 55. leta v odrasli dolet; in v mladinski oddelku od rojstva do 16 leta.

Skupna društva imetja znašajo nad \$16.000.00. Skupno število članstva 484 članov(ice).

Nadaljna pojasnila se dobe od sledečega odbora:

Math Slana, ml., preds.
Mike Opeka, blag.
Joseph Zorc, tajnik

Zanesljivo — moderno — zmerno
ZOBOZDRAVNIŠTVO

DR. JAMES W. MALLY

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

6411 St. Clair Avenue (Slovenski Narodni Dom)
CLEVELAND, OHIO

300 svetih maš letno

v življenju in po smrti, so delčni člani "Mašne zvezde za Afriko". Člana rina enkrat za vedno 25c za vsako osebo, živo ali umrlo. — Naslov:

DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA

za afriške misijone.

3624 W. Pine Boulevard, St. Louis, Mo.

va silno narastla, prestopila bregove in njeni valovi so podrli železni brezniski most ter ga gnali proti Mariboru. Takrat sta na dravski brvi utonila stražnik Ivan Munda in njegov tovariš, ki sta s plamenicami v rokah naznanjala prihod odtrganega železnega mostu.

Z motorjem se ubil

Nekega dne se je peljal mehanik in trgovec Franc Širec iz Ptuj v Juršinec in odpeljal popravljeni motor lastniku. Da bi Širec ne hodil domov, se je ponudil gospodar motorja, da ga odpelje v Ptuj. Ko sta privozila do ovinka pri Gaberniku, je cesto preletela kokoš, kateri se je hotel voznik izogniti. Zadel je pri tem v velik kup gramoz, da sta oba padla po tleh. Vozniku in motorju se ni pripetilo nič posebnega. Širec je pa obležal nezavesten in je potem v ptujski bolnici podlegel poškodbam.

Žrtev petarde

Ko se je 54 letni gostilničar, trgovec z živili in posestnik Josip Čretnik iz Nove vasi pri St. Juriju ob južni železnici vračal iz St. Jurija domov, je na cesti zažgal petardo. Petarda je pa prehitro eksplodirala in Čretniku odtrgala dva prsta na levi roki.

Nesreča pri delu

Iz Loga nad Škofjo Loko je bil pripeljan v ljubljansko bolnico gozdni delavec Janez Rupar. Zaposlen je bil v gozdu, kjer je padlo nanj večje drevo in ga močno poškodovalo.

Avto ga je podrl

Neki avto je v Zgornji Šiški podrl 35 letnega sprevednika cestne železnice Frana Drašlerja, stanujočega na Viču. Drašlerja so morali odpeljati v bolnico, ker je dobil pri tem hude notranje poškodbe.

Smrtna nesreča

V celjski bolnici je podlegel hudim poškodbam 30 letni posestniški sin Karel Zupančič iz Ojstriške vasi pri St. Juriju ob Taboru. Nekega večera se je peljal s kolesom v St. Jurij in med potjo treščil z vso silo v nekega drugega kolesarja. Oba sta padla, toda drugi kolesar se ni tako močno poškodoval. Zupančič je pa obležal nezavesten na cesti s prebito lobanjo. Takega so pripeljali v bolnišnico, kjer je po nekaj dneh izdihnil.

Tragedija

V vasi Odiku pri Vinkovcu se je ustrčil 35 letni Vukadin Matijašević, učitelj osnovne šole. Matijašević je več kot 10 let vršil učiteljsko službo brez predpisanih kvalifikacij. Vsa spričevala je bil sam ponaredil in ko mu je sedaj grozilo da ba vsa stvar razkrita, ga je poglalo v obup.

Kmetje navalili na cementno tovarno

Ze nekaj let se vodi spor med občino Sučurcem in tovarno cementa "Dalmacija". Občina namreč zahteva odpust delavcev in uradnikov, ki ne spadajo v občino Kaštel Sučurac. Tovarna je deloma to zahtevo sprejela in nekaj delavcev odpustila, vendar jih je še precej ostalo. Kmetje s tem niso zadovoljni in so zasedli tovarno. Kmetje so v velikih kolonah prikorakali v tovarno, da bi delavce prisilili k odhodu. Nastal je velik pretep in so bili pri tem ranjeni trije delavci. Oblasiva so pa kmalu napravila red in sedaj se vrše pogajanja mirnim potom.

Povožen

Ljubljanski mestni reševalci so pripeljali v bolnico 42 letnega tesarskega pomočnika Peregrina Kosmatina iz Turnš pri Dobu, okraj Domžale, katerega je pri Količevem neki motociklist podrl na tal in ga nevarno poškodoval.

Potomka slavne rodovine v ubožnici

V Mestni ubožnici Marijin dom v Vinkovcih živi 70 let stara Matilda Bidehof. Njen stari oče je bil Mihajlo Zrinjski, iz rodu slavne hrvatske rodovine Zrinjskih.

Društvo sv. Vida

št. 25, K.S.K.J.

CLEVELAND, O.

Leto 1938.

Predsednik: Leopold Kushian, 6411 St. Clair Ave.

Tajnik: Anthony J. Fortuna, 1093 E. 64th Str.

Blagajnik: Anton Korosec, 1063 Addison Rd.

Zdravniki: Dr. J. M. Seliškar, Dr. M. J. Oman, Dr. L. J. Perme, Dr. A. J. Perko, Dr. A. Skur in Dr. J. F. Seliškar, Jr.

Društvo zboraže vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1:00 popoldne. Assesment se prične pobirati ob 1:30. Na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu.

Staro domovino v slikah

dobite v knjigi

'NAŠI KRAJI'

Vsebuje zbirko 87 krasnih fotografij v bakrotisku na finem papirju.

KNJIGA STANE V NOVI IZDAJI

\$1.25

Slike so iz vseh delov stare domovine. Posebno Gorenjska je dobro zastopana s svojimi znamenitimi kraji. Za njo Dolenjska in Štajerska.

Naročite si to knjigo takoj. Naročilo pošljite s potrebnim zneskom na:

Knjigarna "Amerikanski Slovenec"

1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

NI SE SMEL IZKRCATI

John Strachey, angleški pisatelj, ki se je nedavno pripeljal z ladjo v New York, a so mu ameriške oblasti preprečile izstop, češ, da je komunist.

Tovarna novega človeka

POSLOVENIL LEOPOLD STANEK

Tamara je mislila na svoje življenje s Fedjo: na njegove pridige, na njegov ble-di, asketski obraz, na robati način njegovega občejanja z njo, na to, da ni bil prav nikdar nežen z njo. Zgrabilo jo je in z divjo silo je zahrepenela, da bi jo ljubkovali, da bi bila žena z vsem svojim bistvom, da bi se smela priviti... a ne k Fedji, ne, za božjo voljo, ne on!... In zopet je stala pred njo podoba profesorja in iz njegovih oči se je lesketala skrivnost ljubezni...

Dejal ji je, da ona ne ve, kaj je ljubezen, in prav je imel. Tisto s Fedjo je bilo vse prej kot ljubezen! A to zdaj, to je bila ljubezen! To je bila ljubezen, ki jo je klicala, naj pozabi na vse, naj vse potopi in se zaveda samo enega, edinega...

Spet je začela Tamara hoditi sem in tja po sobi in z njo so hodile njegove oči... Nikoli! Kako grozna beseda! Nikoli ne bo smela občutiti njegove nežnosti? Nikoli ne bo smela gledati v njegove oči tako kot on v njene? Nikdar naj se njune ustnice ne dotaknejo? Nikdar se ne bo smela priviti k njemu, krepko, prav krepko?... Ne, nikdar! Zakaj druga žena je vmes! In Tamara nima pravice, da bi ji vzela moža, nima pravice, da bi mu kratko in malo rekla: Ljubim te!...

Zunaj pred oknom je začel pokrivati zemljo večerni mrak. Mehko, nežno je vplival v srca tisto rahlo melanholijo, tisto tiho žalost za izgubljenim, ki nikdar ni bilo in zaradi česar se je človeško srce vedno mučilo...

Tamara je stopila k svoji sliki. Dolgo je stala pred njo in premišljevala, potem pa je tiho dejala sama pri sebi:

"Kako je že rekel v svojem zadnjem predavanju: nesrečno ljubezen moramo izpremeniti v kakršnokoli delavnost, v ustvarjanje, potem pa prinese človekova nesreča srečo človeštvu. Kako lepo je moči to povedati, kako težko je to izvesti! On je to zmogel; vsa ta leta je v svojih pesmih, v svojih knjigah dajal ljudem zaklade svojega srca. Zakaj sem jaz tako brez moči, zakaj se ne morem obdržati v tem viharju, ki divja preko mene? Zakaj ne morem prenesti misli, da ga ne smem več videti? Zakaj se tako bojim noči, ki lega na zemljo, samote, ki me hoče obje-ti? Saj sem bila vendar že tako dolgo sama! In vse življenje je vendar še pred menoj! Koliko ljudi me je že hotelo ljubiti, a šla sem mimo njih! Zakaj ne morem pustiti njega?"

Stemnilo se je skoraj popolnoma. Dan je minil. Bil je kratek. In vendar, kako neskončno dolgo so se zavlekle njegove ure! Jutri pa je zopet dan, drug za drugim bodo prihajali dnevi. Vsi bodo brez njega, brez njegovih pogledov, brez njegovih nežnih besed... Zakaj to hrepenenje po njem, po enem samem dotiku z njim, po enem samem pogledu iz njegovih velikih, sivih oči?

Počasi je šla Tamara k svoji postelji. Obležena je legla, zagrebala glavo globoko v blazine in ostala nepremična. Nobenega uda ni premaknila; toda vročino budne so se podile misli v njenih možganih.

Že dolgo je bila trda noč; s tihimi koraki se je plazila po ulicah in zrla s svojim temnim očesom v okna k ljudem, mla-

dim in starim, srečnim in nesrečnim; veselje in žalost je pokrila s svojo črno tanci...

A Tamari noč ni prinesla rešitve. Šele proti jutru se je pogreznila v topo, težko spanje kot v smrt...

XI.

Doktor Krasnov je prijavil v "Tovarni novega človeka" predavanje z naslovom: "Spolna vzdržnost." Dvorana je bila nabito polna, kajti predmet je vzbudil pri vseh kar največje zanimanje.

Doktor Krasnov je bil zelo razburjen, ker si je bil na jasnem, da bi mogli njegova načela v nekih okoliščinah razlagati kot protirevolucionarna, a da bi prišel na Solovke, za to ni imel veselja; njegova znanstvena dela so ga preveč priklepala. Ampak — molčati tudi ni mogel!

"Tovariši!" je začel. "Ali zaupate besedi Ljenina, ki je vendar naš največji učitelj?"

"Da, da, da!" so zavpili vsi navzoči.

"No, potem vam takoj povem, da je bil tovariš Ljenin proti teoriji 'kozarca vode'!"

Obrazi poslušalcev so se podaljšali, razočaranje in nezaupanje si bral v njihovih potezah. Saj vendar v vsej sovjetski ideologiji ni bilo ničesar, kar bi se jim zdelo bolj domače in bolj trdno kot ravno teorija "kozarca vode".

"To nam ni znano!" so zavpili nekateri.

"No, pa poslušajte, tovariši!" je rekel doktor Krasnov s slovesnim glasom in prišel brati:

"Večkrat se mi pač dozdeva, da tako zvano novo spolno življenje mladine in čisto tudi odraslih ni nič drugega kot izrodek navadne javne hiše. Seveda pozna-jo znamenito teorijo, da je v komunistični družbi prav tako preprosto in brez pomena zadovoljiti svoj spolni nagon kot izpiti kozarec vode. Ta teorija o 'kozarcu vode' je našo mladino podivjala."

Doktor Krasnov je nekaj trenutkov molčal, potem pa je nadaljeval še glasneje kot poprej in poudarjal vsako posamezno besedo:

"Nikakor nimam te teorije za marksistično in razen tega je družbi kvarna!"

Nastala je grobna tišina. Poslušalci so gledali doktorja Krasnova, čigar besede so učinkovale kot bomba, ki se razpoči.

"Tovariši!" je dejal zdaj doktor Krasnov, "če že živite po teoriji 'kozarca vode', zakaj pa niste nikdar pomislili na te Ljeninove besede?"

"Čujemo jih prvič!" je bilo slišati od vseh strani.

"Tako, potem vam pa preberem še nekaj, kar je rekla tovarišica Pasinkova pri posvetovanju o novih družinsko-pravnih osnutkih:"

"Neka norma je potrebna. Resnično, moški in ženske so izgubili svojo oporo in so postali že preveč svobodni. Mislim, da je potrebno omejiti prostost med spoli. Marsikateri moški ima dvajset žena — z eno živi teden dni, z drugo dva. Vsaka pa ima z njim otroka. To so nemogoče razmere. Kako moremo takemu možu naložiti odgovornost za vzdrževanje vseh teh otrok? Morali bi mu potegniti kožo s telesa. Zaradi tega so vsi otroci brezdomci in vrženi na cesto..."

ZANIMIVE ŠTEVILKE

Holandski zoologi so si vzeli toliko časa, da so prešteli pomen različnih živalskih vrst. Če jih presojamo glede na velikost, so menda toplokrvni sesalci v prvi vrsti. A glede na njih število so komaj omembe vredni. V Evropi živi komaj 90 vrst raznih sesalcev, medtem ko jih je na vsem svetu približno 4000. Če se ozremo na ptice, je razmerje skoraj isto. Na svetu je 14.000 raznih vrst ptic, od teh je 500 vrst v Evropi. Tudi rib je 14.000 razvrsti, v Evropi največ 300.

Od mesojedcev poznamo 5000 vrst, med njimi 2000 vrst žab in krastač. Če vse imenovane živali seštejemo, dobimo okroglo število 40.000 živalskih vrst, ki imajo kosti in ve-čidel tudi hrbtnico. Nas na- vadne ljudi bo gotovo osupni- lo, če zvedo, da je dvakrat več na svetu!

meluskov, to je živali ki spa- dajo v skupino polžev in o- strig, ki nimajo kosti in živijo v trdih skorjah. Velikansko je število protocoj, ki jih je moči videti le skozi drobnogled. Do- slej poznamo 20.000 vrst pro- tocoj, pa jih je bržkone še en- krat toliko. Črvov je 16.000 vrst. Nato sledijo razne kora- le in gobe, ki jih je 4000 do 5000 vrst. Celo rakovic je 20.000 raznih vrst.

Če dalje omenimo še 15.000 vrst pajkov, smo že pri žužel- kah. Žuželke pa potolčejo vse rekorde, saj jih je 600.000 raz- ličnih vrst. Pri tem je treba pomisliti, da poznamo doslej le še malo vrst žuželk in zato moremo reči, da je na svetu več kot 1 milijon vrst žuželk. Ni čuda, če pravijo, da bodo nekoč žuželke zagospodarile lo, če zvedo, da je dvakrat več na svetu!

M. Klarich in sin

GENERAL CONTRACTORS and BUILDERS

(Pooblaščen in zavarovan pogodbeniki in stavbeniki)

3121 S. Parnell Ave.
CHICAGO, ILL.

Tel. CALumet 6509

Prevezujemo vseh vrst stavbniških del, novih hiš, trgovin, tovarn, šol, itd., kakor tudi razna popravila in modernizacije starih hiš. Osebnim nadzorujemo vse naše delavce in vse naše delo popolnoma garantiramo za kakovost in solidnost. — Nasvete, proračune in načrte dajemo na zahtevo brezplačno. Naše cene so zmerne, a naše IME je vaša garancija.

P. S.: Danes je čas, da gradite! Zakaj bi plačevali najemino — ko morete z istim denarjem odplačevati novo hišo. Vse informacije na zahtevo.

SLOVENSKI MOLITVENIKI

praktični za starejše in mlajše, ki jih ima v zalogi
Knjigarna "Amerikanski Slovenec":

DNEVI V BOGU, molitvenik, ki ima kratko premišljevanje za vsak dan v letu in obenem mašne molitve in vse drugo. Stane rudeča obreza, v platno vezan 85c
Lepo vezan, zlata obreza \$1.25

MARIJA POMAGAJ, lepe žepne oblike in lepe vsebine, pripraven za moše in žene, stane rudeča obreza 75c
Zlata obreza \$1.00

MOLITVENIK ZA AMER. SLOVENCE. Zelo pripraven molitvenik za mlade in odrasle. Vsebuje vse najpotrebnejše molitve, kot vse dele Rožnega venca, božje in cerkvene zapovedi, tri maše, razne molitve, litanije, Križev pot, razne mašne pesmi. Stane: Lično v trdo vezan, zlata obreza 75c
Boljša vezava, trde platnice, zlata obreza \$1.00
Fino šagren usnje, vatrane platnice, zlata obreza \$1.25
Bele koščene platnice, s krasno sliko na platnicah, zlata obr. \$1.25

NEBESA NAŠ DOM. Vezan v fino usnje, vatrane platnice, z zla- to obrezo, stane \$1.50

NEBEŠKA TOLAŽBA, molitvenik z velikim tiskom, zelo pripra- ven za starejše ljudi, a ima kljub temu pripravno žepno obliko, stane rudeča obreza 95c
Lepša vezava, zlata obreza \$1.50

POT K BOGU. Zlata obreza \$1.50
Rdeča obreza 95c

RAJSKI GLASOVI. Vezan v fino usnje, vatrane platnice, z zla- to obrezo, stane \$1.50

REŠI DUŠO. Platno, zlata obreza, veliki tisk \$1.50
Platno, rdeča obreza, veliki tisk \$1.25

ROŽA SKRIVNOSTNA, molitvenik - lepe primer žepne oblike, stane rudeča obreza 75c
Lepo vezan, zlata obreza \$1.00

SKRBI ZA DUŠO. Zelo prijeten molitvenik, lično v usnje ve- zan, vatrane platnice, zlata obreza \$1.75

SLAVA MARIJI. Molitvenik, ki je prirejen za ameriške Sloven- ce. Vsebuje tri maše, razne molitve, razne litanije, Križev pot, skupne molitve za cerkvena društva, kot jih molijo dr. Najsv. Imena pri skupnih sv. obhajilih in razne cerkvene pesmi. Tis- kan z večjimi črkami, stane: Fino usnje vatrane platnice, lepo vezan z zlato obrezo \$1.50
Vezan v fino usnje, trde gibčne platnice, zlata obreza \$1.25
Umetno usnje, zlata obreza \$1.00

VEČNO ŽIVLJENJE. Krasen molitvenik zlasti za moše in fan- te, lepo vezan v usnje z zlato obrezo \$1.50

VEČER ŽIVLJENJA, molitvenik z večjim tiskom, lepe žepne oblike, Križev pot s podobami, stane rudeča obreza 85c
Zlata obreza \$1.25

VODITELJ V SREČNO VEČNOST. Rdeča obreza 65c

V SIJAJU VEČNE LUČI, molitvenik z velikim tiskom, pripraven za starejše ljudi, z primerno žepno bliko, stane rudeča obreza 95c
Zlata obreza \$1.50

Naročilom priložiti denar v gotovini ali Money Order in ga pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, : : Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Značilno.

Važno nikakor ni, niti odlo- čilno, ker dogodki grejo pre- ko kakih izjav. Na političnem nebu je bila vročina. Hitler je govoril in Chamberlain je go- voril in tudi Mussolini se je postavil. Prav dva govora je poslušal ves svet. Velika raz- lika je med njima. Hitlerjev govor je navadna politična propaganda, diplomatska de- magogija, ki se malo razločuje od politike za kako gostilniško mizo. Hitler hodi še naprej v čevljah navadnega pleškarja. Chamberlain je bil mojster. Tudi za politiko in diplomaci- jo je treba trde šole. Anglež Chamberlain je gledal pred se- boj osodo vsega sveta, Hitler je stal le pred nekim omizjem. Tudi Mussolini je govoril. Na zgodovino je cikanil, ker on vi- di le nekdanji rimski imperij. Zgodovino delajo ljudje, ne pa zgodovina ljudi.

Značilni le so ti govori, ko kritični moment prihaja do vrhunca, ampak dogodki ima- jo svoje koranine drugje in ne odvisijo od kakih govorov, da- si morda govore poslušna ves svet.

Sličice.

Tisti, ki se ogrevajo za de- mokracijo, dasi je v praksi ta demokracija prav posebnega kova, kakor jo poznamo v Av- striji pred Dollfusom, in jo vi- dimo v madriških in barce- lonskih razvalinah in masnih morijah, socialisti toraj, se hu- do hudujejo na sedanje držav- niki, ki so uničili ali pomaga- li uničiti češko demokracijo, dasi je francoski Deladier s socialisti v najbližjem sorod- stvu in mu je parlament razen komunistov dal zaupnico. Z raznimi faloti, malopridneži, podležni pomagano demok- raciji, in vsaj češka demokra- cija bi morala imeti ali bo mo- rala najti malo drugačne za- govornike, ker ji tudi taki zmirlajoči zagovorniki ne bo- do pomagali do življenja, ako- bo sploh še kaj demokracije med Čehi.

Beneš je odstopil, in Hitler bo menda bolj milostljivo po- stopal, ko bodo Čehi plačevali, če so kakemu nadutemu Nemcu skrivili le las. Morda pričakuje, da mu bodo Čehi postavili za tako milost še spo- menik.

Vesile, ki so Čehom odre- zale glavo, bodo garantirale nove meje. Ali bo sploh to te- lo brez glave še moglo žive- ti? Čudim se le, da Čehi ne pravijo: tu nas imejte, odreži- te in razrežite še te ostanke. Bržkone pa tako ti ostanke ne bodo mogli živeti, in vsaj za nekaj časa bo veselje pri Nemcih, Mažarih in Poljaki- h.

ki se bodo radovali, da so do- bili vsak del mrtvih Čehov.

V Varšavi je veselja že radi Tešina na koše. Tem večje bo razočaranje, ko pride tudi Polj- ska na vrsto. Slovanstva ne po- znajo Poljaki, zato ne zasluži- jo, da so. Iz stališča slovan- stva so Poljaki res največji podležni, in takoj za njimi pri- dejo Bolgari.

Rusi, bolj pravilno "Rusi", pravijo, da so zafurali stari diplomati, diplomati, ki so še iz stane Rusije. Mogoče. Veselje so nastopile, kakor bi sploh Rusije ne bilo. Dalje pravijo ti "Rusi", da bo treba nastopiti s čistko. To najbolj razumejo. Polagoma bodo tudi sami oč- ščeni, diplomatično so že zdaj.

Rusi so hudi na vesleje in berejo levite posebno verolom- nom Francozom. Preporno. Francozi so sicer pri Slovanih zaigrali, pa bo itak vse eno, ker Slovanov sploh ne bo več. Iz slovanskega stališča Rusija ničesar ni storila v krizi. Pola- goma pride tudi sama na vrsto, in si ne bo mogla pomagati, ker zdaj v krizi drugim Slovanom ni nudila izdatne pomoči razen nekaj ogorbenih besed. Odsihmal drugih Slova- nov ne bo več. Bolgari so za- nemškem območju, Jugoslavija ima notranje spore, in bi tudi zedinjena ničesar ne pomenila.

V vsi svoji zgodovini Slovan- niso imeli take prilike, kakšno so imeli, ko so nastale nove slovanske države, da bi se sli- strnile v slovansko falango, so se, ničesar jih zgodovina ni izučila. Drug zoper druga so nastopali, ne drug za drugega. Ta prilika za slovansko življe- nje se ne povrne več. Ker ni- so znali živeti, bodo mrtvi. Slovan mirno prenaša, ko mu sedi drugi na tilniku, kadat pride do svobode, pozna le pre- pir in — avtonomijo. Kdor m- za življenje, umre.

Samo enkrat bo morda bral- tvoj sin ali hči, kar uči bre- verstvo o svobodni ljubezni itd. in strup bo učinkoval po svoje.

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9
zjutraj do 8:30 zvečer.

ŽIVI IZVIRI

je krasna knjiga, ki govori o trdnem rodu Brjanov. Zanimiva povest, ki more vsake- ga zanimati. Spisal jo je znani slovenski pisatelj IVAN MATIČIČ, ki je spisal knjigo "Na krvavih poljanah".

Knjiga vsebuje 411 strani, tiskana na finem knjižnem papirju, platnice klasično moder- no opremljene, vezana v platno.

KNJIGA STANE S POŠTNINO

\$2.00

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road

:-

Chicago, Illinois

Tiskarna
Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posa- meznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!